

VIDA CULTURAL A AGRAMUNT EN L'ANY GUINOVART

Terres de Ponent

FERRAN AISA

La vila lleidatana d'Agramunt ha dedicat l'any 2003 al pintor Josep Guinovart. A més de l'exposició permanent de l'obra de Guinovart al seu Espai, es va presentar l'exposició: *El Pentàgon: traïció a la geometria*. Amb aquesta obra Guinovart fa una metàfora contra la guerra. El crític d'art Arnau Puig, en la presentació, deia: "Les coses amb un sol mot no tenen sempre el mateix significat. Ho acabem de veure amb el *Pentàgon*, que s'ha apropiat de la forma geomètrica pura i de la forma en escorç del taüt. És curiós: la força bastarda i cega, l'afusió a la geometria pura i la puresa dels qui se senten posseïdors i transmissors, com el subtil moralista filosòfic Baruch Spinoza, i el referent de l'urna moderna de la mort que, per cert, s'està esfumant perquè la mort va deixant de ser un ritu per esdevenir una funció higiènica".

L'Any Guinovart l'han viscut amb intensitat els alumnes de les escoles agramuntines, que han participat donant color i moviment a l'obra de l'artista. Així ho van fer oferint, en el pavelló esportiu, una interpretació basada en el mural de *Les Estacions* de l'Es-

pai Guinovart, amb música de Vivaldi.

Aprofitant l'Any Guinovart s'han realitzat també dos grans homenatges exposició, a la Biblioteca Pública de Lleida i a la Fundació Espai Guinovart d'Agramunt. En l'aparatós catàleg d'aquest acte, el poeta Carles Hac Mor parla d'una Assemblea Llibertària de les Arts, en la qual han participat pintors, poetes i escriptors. El catàleg recull tots els poemes dedicats a Guinovart i a la seva obra, fets expressament per a aquesta exposició. Hi han participat, entre d'altres, els poetes Anna Aguilar-Amat, Vicenç Altaió, Antoni Clapés, Carles Hac Mor, Yael Langella, Biel Mesquida, Dolors Miquel, Pilar Parcerisas, Vinyet Panyella, Albert Ràfols-Casamada i Víctor Sunyol.

L'Espai Guinovart no és l'únic centre cultural d'aquesta vila de l'Urgell. Agramunt disposa del curiós Museu Lo Pardal, que recull l'obra artís-

DIVERSOS POETES HAN DEDICAT OBRES AL PINTOR JOSEP GUINOVART

tica, la poesia visual i la gràfica de l'escriptor i poeta Guillem Viladot. Un altre centre cultural és la biblioteca, instal·lada en el Casal, que perpetua el record de Guillem Viladot; poeta i narrador català que, des de la seva farmàcia d'Agramunt, va escriure una basta obra, avui gairebé oblidada.

També és interessant la publicació mensual *Sió*, en què, a més de les notícies locals, hi ha lloc per a la narració, la poesia, la crítica de llibres i la història. Accions culturals que es complementen amb activitats musicals de les corals agramuntines. Així com els concerts de jazz, música clàssica, etcètera, i els recitals po-

ètics en espais culturals com el bar *És Cafè*.

Agramunt, situada a la Ribera del Sió, famosa per la seva indústria del torró, és una vila agradable i amb prou motius culturals, artístics i gastronòmics per ser visitada. Destaca la seva església de Santa Maria amb un impressionant portal del segle XIII i, com a obra d'enginyeria, el pont de ferro del Canal d'Urgell.

HOMENATGE A LLEIDA

Aquest Any Guinovart, l'homenatge d'aquest artista ha passat a la ciutat de Lleida, des del 27 de novembre fins al 8 de febrer. La seva obra *Raó de rostoll* és exposada al Museu d'Art Jaume Morera. Carles Hac Mor, en el programa de presentació, manifesta: "Josep Guinovart allibera l'art del perill que l'art suposa per a l'art. El vitalisme del seu art va trencant tot allò que es va solidificant en el seu art. Així, ell s'ha anat fent un estil que és una lluita constant contra la consolidació del seu estil. [...] Els rostolls de Guinovart són rostolls de la memòria de la sega del temps de les segues de la seva gran sega: l'acabament de la seva infantesa, viscut en terres de Ponent".

PARLEM-NE

"La balena és l'animal més gros"

JOAN SOLÀ

L'altre dia retrèiem el cas de la pronominalització de l'atribut: si calia dir "Sembles els teus germans però no els són" o bé "Sembles els teus germans però no ho són" i dèiem que avui no hi ha cap gramàtic que sostingui la primera construcció (llevat que es limiti a repetir el que va dir Fabra). (L'altre dia em vaig descuidar d'esmentar l'italià, que fa la distinció només en un cas, com m'informen Raffaele Pinto i Rossend Arqués: "A 50 anni ma non lo/li dimostra".) Per acabar-ho d'adobar, a la gramàtica pòstuma (1956) Fabra va eixamplar aquella primera pronominalització als casos de sintagmes nominals construïts amb l'article *un*: és seu l'exemple "En Joan l'és o no l'és, un metge bo?" Coromines no podia pas acceptar aquest darrer cas i el va esmenar (juntament amb la doctrina explícita de Fabra) sense dir res al lector; però va fer més: a les seves notes (no conegudes fins ara) deixa una reserva fins i tot al cas "canònic" (el primer). Ja sabem que Coromines havia fet observacions molt intel·ligents respecte d'aquesta gramàtica. Però aquesta d'avui, sobretot feta en aquells anys, n'és una altra.

Diu Coromines que, encara que admetéssim el pronom *el* i flexió per als casos en què l'atribut porta article determinat ("En Joan l'és o no l'és, el mestre d'Espot?", exemple de Fabra), no podríem admetre'l en casos com els dos següents: "El camell no l'és, el més gros de tots els animals, l'és la balena", "El Sr. Esteve no és el president del Centre, l'és el Sr. Puig". I diu que la raó és que els atributs *el més gros de tots els animals* i *el president del Centre* no identifiquen un ésser individual sinó que prediquen una qualitat del subjecte. És a dir: amb el pronom *el* (o *la*, *els*, *les*) expressariem una identificació amb un ésser individual (el mateix ésser designat pel subjecte), mentre que amb el pronom *ho* expressariem un qualificatiu del subjecte, igual que en casos com "Els cavalls no ho són pas, {cetacis / de grossos}; la balena sí que ho és".

Doncs bé. Resulta que aquí hi ha una distinció molt subtil, encara que en general prou clara, que les gramàtiques tradicionals en general no havien observat, però que avui forma part dels bons tractats de sintaxi. I és per això que dic que ens hem de treure el barret davant un Coromines que demostra que no és només un extraordinari lexicòleg. Són dos bons tractats,

els següents: Ma. Lluisa Hernanz i José Ma. Brucart, *La Sintaxis, 1* (Barcelona: Crítica 1987); Joan-Rafael Ramos, capítol 14 de la sintaxi de la *Gcc*. Els exposo breument la distinció i deixo els detalls per a vostès.

Hi ha dues classes sintàctico-semàntiques d'oracions copulatives, anomenades *de caracterització* i *d'identificació*. L'atribut de les primeres expressa una característica o qualitat, etc., del subjecte: *El seu germà és més alt, és metge, és*

un metge molt bo. El de les segones expressa una identificació amb el subjecte (fa referència a una entitat que és la mateixa entitat del subjecte): *En Jaume és el director de l'orquestra, Aquest és el meu germà, Aquest és en Pere*. Amb paraules més tècniques, a les segones oracions tant el subjecte com l'atribut (*en Jaume, en Pere, el director, el meu germà, aquest*) són expressions referencials, fan referència a éssers individuals, concrets, i per això tenen forma determinada (amb

l'article *el*, un possessiu, etc.). En canvi, a les primeres l'atribut (*més alt, metge, un metge*) no és una expressió referencial, no apunta a cap ésser concret conegut. Ara bé: en certs casos una expressió construïda amb article determinat pot no apuntar a cap ésser individual, sinó ser simplement un qualificatiu del subjecte. Això s'esdevé, per exemple, en els dos casos de Coromines: a *La balena és l'animal més gros* no ens referim a cap animal gros concret; i *El Sr. Esteve és el president del Centre* és expressió ambigua: amb *el president del Centre* podem referir-nos a la persona concreta que fa de president o bé podem expressar que el Sr. Esteve té la funció de president.

GRANOTES ENDIUMENJADES

Cada setmana a
l'AVUI diumenge